

Panu: **=====**

Sohlon Kallen virallinen ME

■ Huhtikuun jälkipuoliskolla (n:o 33/23. 4.) kirjoitin "siitä" Merikosken Kallen maailmanennätysiihdestä mallia 1901 (Wilskmanin mukaan 1902), josta edesmennyt asian tuntija H. W. Claudelin tiesi toistaa, että niin oli. Ja niinhän se on urheilukalenteroiden mukaan, niin kauan kuin niissä hiihdon maailmanennätyksiä ylipäänsä julkaistiin eli vuoteen 1934 saakka. Sitten soitti yksi toinen Kalle ja kysyi, enkö minä yhtään muistanut sen toisen Kallen — vai pitäisikö jo sanoa, että Kalle kolmannen — maailmanennätystä, nimittäin Sohlon Kallen virallista ME:tä. Vaikka en juuri sillä hetkellä vielä muistanut, oli minun myönnettävä, että joku harmaa aivosolu kyllä heti nytkähti, kun Sohlon nimi mainittiin.

Keskustelimme sitten asianomaisen Kallen ja lisäksi vielä Kalle Kallenpojankin kanssa noiden edesmenneiden Kallein kalleimmista muistoista ja totesimme, että me vähän itse kukin olimme oikeassa. Merikosken Kallella oli kyllä ME hänelläkin, mutta niin kuin muiden muassa tämän lehden BJ todisti, niin Merikosken ME:n perässä ei ollut sellaista pientä tähteä, niin kuin oli Sohlon Kallen ME:n perässä. Se tähti urheilukalenterissa merkitsee, että ennätys on virallinen Kalle Sohlon "kymppin" aika 30.19 vuodelta 1911

oli virallinen. Muistin siis väärin, ent. urheilija kun olen, kun väitin, ettei hiihdossa virallisia maailmanennätyksiä ollutkaan. Oli niitä siihen asti, kunnes murtomaahiihto mullisti koko systeemin. Koskenkorvan Matilla oli sekä 20 että 30 km:n ME:t. BJ, urheiluekspertti, sanoi kyllä olevansa utelias tietämään, mikä instanssi ne ME:t oli siunannut. Samathan ne tosin olivat kuin Suomen Hiihtoliiton hyväksymät SE:t.

Usein Kalle Sohlokin kuului ME:tään muistelleen, ja ihme-kös' tuo., mutta kuului hän aina samalla muistaneen, että Merikosken Kallella oli kyllä parempi aika. Oli kertonut, että myös Kujanen Taavi oli kerran hiihtänyt alle 30 minuutin (Merikosken aika oli 27,15) mutta sitä ei vain ollut hyväksytty. Kilpailu oli järjestetty Tornionjoen jäällä ja jäädyteyllä ladulla. Kertojani, se ensimmäinen Kalle, muisti hänen olleensa todistamassa erään "ME:n" syntymistä. 20-luvun puolivälissä oli Pyähjokisuulla järjestetty sellainen hiihto, että silloin hurjimmillaan ollut Väinö Lahti oli pukkinut peninkulman jonkin 25 minuuttiin. Hän oli hiihtänyt koko matkan myötätuuleen ja yhteen suuntaan, vaikka ei kai se käänös asiaa ratkaissut, sanoi kertojani. Ennätystä, joka siis oli parempi kuin sekä Kallein että Taavin, ei ollut noteerattu.

Mutta ei tässä kyllin. ME:t kummittelivat vielä 1930. TUL:n hakamiehet hyökkäsivät silloin ankarasti ennätysten kimp-puun. Haminan edustalla hiihti V. Vakkari kohvaläikkäisellä jäällä kymppin 25.49 ja Jussi

Niska oli vain sekuntia huonompi. Vähän myöhemmin oli 2000 ihmistä Kotkan edustalla todistamassa, kun Vakkuri pukkasi 20 km 57 min. 45 sekunnissa seuraavien kolmen miehen ollessa viiden sekunnin sisällä. Jos palaisimme Ouluun, voisimme kyllä lyödä lisää löylyä, mutta antaapa BJ:n jatkaa.

Kalle Sohlo oli hänkin tien-nyt kertoa siitä Kaarlo Hjalmar Dahlström-Merikosken ME-hiihdosta. Silloin oli ollut sellainen riivannekele, että kun vain oli ruista hihassa, niin sen kuin pukit ja lykit. Ja Merikoskella oli. Sellaisen kuvan saa Claudelininkin selostuksesta. Aurinko oli polttanut läpi hangen, mutta sitten oli tullut pakkaneen. Sellaiselle riivanteelle ei tarvitse muuta kuin ter-vaä suksenpohjiin — niin, ja sitä ruista...

Hakamies se on Sohlon Kalle ollut nuorna miehenä. 80-vuotis-syntymäpäivävuotisessa Liitossa 11. 5. 1966 sanotaan siinäkin, että oli aikanaan parhaimpia hiihtäjiämme. Jaska Sohlo, maailmanmestari Sohlon vel-jenpoika, oli kertonut, että he kerran lähtivät Varjakan seläl-le hän numerolla kolme, setä-Kalle kolmetoista, Setä oli van-nottanut sukulaismiestä pysy-mään edes menomatkan, 7½ kilometriä, edellä, ladunaukai-sijana pyryn jälkeen, ja pysy-nyhän Jaska oli, mutta kää-nöksessä oli Kalle Sohlo jo ta-voittanut ja — painunut. Si-hen aikaankin lähdetin joskus aikaväleihin. ME-aikansa 1911 hiihtäessään Sohlo oli kuulunut Limingan Ponnistukseen, ioka olikin kova urheiluseura ja hy-vä hiihdossakin. Veistonopetta-jakoulutuksen saanut Sohlo oli siihen aikaan kulkenut kirkon-kylän kansakoulussa opetta-jana, ja siinä hän pohjakuntonsa oli hankkinut, kun hiihteli Soh-

loita Temmesjokivarresta joka arkipäivä. Kun Kalle Sohlo sit-ten joskus 1915 siirtyi Ouluun Karjanmyyntiosuuskunta Poh-jolan eli nykyisen Mulli-Pohjo-lan palvelukseen, missä sitten aikanaan ehti olla iso tirehtöö-ri (muutenkin kuin kooltaan), jäi hiihto tietävästi vähem-mälle. — Muuten ne tämän vi-rallisen maailmanmestarin ME-sukset pyydettiin ja toimitet-tiin aikanaan Suomen urheilu-museoon, jossa tietävästi tänä-kin päivänä ovat.

Kun nykyisin niin paljon pu-

hutaan voitelusta, niin kerrot-takoon tässä vielä, että huolen-sa ne on ollut kullakin suku-polvella. Vesikeli oli tietysti pä-hin pulman aiheuttaja. Kerran oli Sohloilla kuitenkin tullut mieleen, että koska raudoitettu reenjalas luisti parhaiten vesikelillä, niin ooppa vaiti... Hän päätti "terästä" suksenpohjan-sa, tehdä sellaiset metallipoh-jat, että... meni ja sulatti suk-senpohjiinsa kuparia, mutta — veti vesikelilläkin vesiperän. Ei luistanut.

Eläköön terve kilpailumieli!

□ Maailmanennätysmies Kalle Sohlo